

[Tesdaupf.]

Danmark har fået ud af sit jordbrug, også sammenlignet med andre lande, viser, at det danske samfund har glæde af den måde, den danske jord drives på, og at vor jordfordeling ikke er den dårligste.

Jeg vil gerne sige til den højtærede landbrugsminister, at jeg ikke kan give ministeren ret i, at det var bedre at få en afgørelse ad lovgivningens vej med hensyn til spørgsmålet om forkøbsret ved arv, hvis man når til et *forkert* resultat ad lovgivningens vej, og jeg synes, det var det, man var ved at nå til med det forslag, ministeren kom med. Jeg synes heller ikke, ministeren har ret i sit syn på administrationens ret til at fortsætte forsøget på at praktisere det på den måde, for grunden til, at dette stykke i lovforslaget falder bort, er netop, at ministeren ikke har kunnet få det gennemført; ellers havde ministeren vel ikke ladet det falde bort. Det viser, at der ikke er et flertal i dette høje ting for at lovfæste denne praksis, og jeg synes ikke, det er rigtigt, at administrationen skal fortsætte den praksis, så længe der ikke er et flertal for den.

Aage Fogh: Jeg skal henvende mig til de ærede talere „fra auditoriet“, først det ærede medlem hr. Kristen Amby.

Jeg takker det ærede medlem for hans stærke påtale af mine udtalelser om, at han varetog det store landbrugs interesser; jeg forstår bare ikke, hvorfor det ærede medlem var så indigneret. Der er dog ikke nogen som helst tvivl for ham eller mig om, at det store landbrug og det mindre landbrug i Danmark har forskellige interesser. Der er da formentlig heller ikke nogen som helst uenighed mellem os om, at hans parti først og fremmest varetager det store landbrugs interesser og mit parti det mindre landbrugs. Hvor er da interesseforskellen? I jordspørgsmålet er der en interesseforskell, og jeg kan ikke forstå, at det ærede medlem, når han har den opfattelse, der nu er hans, bliver fornærmet over, at jeg gør opmærksom på det. Jeg ville ikke blive fornærmet, hvis han gjorde opmærksom på, at jeg varetog den anden side.

Da nu spørgsmålet om forkøbsretten er et af de spørgsmål, der er fremme, vil jeg gerne have lov at stille et helt konkret spørgsmål til det ærede medlem: vi står i

den situation, at der er en gård på 400 tdr. land, hvor der ikke er nogen børn som arvinger og ingen søskende som arvinger, den nærmeste slægt er et søskendebarn. Denne gård på 400 tdr. land har seks indeklemte husmænd som naboer; hvis de får 30 tdr. land, er deres egne brug oppe på en sådan størrelse, at de kan ernære en familie. Er der da noget forkert i, at man fra samfundets side siger: en betingelse for, at et søskendebarn kan få lov at overtage ejendommen, uden at staten gør den forkøbsret gældende, som gælder overfor andre, er den, at der træffes en ordning, hvorefter naboerne får overdraget de 30 tdr. land til en rimelig pris; hvis en rimelig pris ikke kan findes, har vi ret til at overtage hele ejendommen. Jeg spørger: Er der noget urimeligt i det? Skal man tillægge det enkelte søskendebarn større betydning end de seks enkelte jordbrugere med de mindre ejendomme, (*Kristen Amby:* Selvfølgelig er ti mennesker mere værd end et!) . . . det er det, hele problemet drejer sig om. Der er ikke nogen som helst tvivl om, at i praksis vil det forme sig på den måde, at fornuftige mennesker vil henvende sig til statens jordlovsudvalg og få en ordning og så overtage resten.

Dernæst et par ord til det ærede medlem hr. Jørgen Gram, der stærkt vendte sig imod ordningen angående den såkaldte frie jord. Når jeg engang imellem færdes i Sønderjylland nord for grænsen, har jeg det ganske bestemte indtryk, at det ville være overmåde klogt af Danmark at ofre noget mere på arrondering af ejendommene dernede. Det er let at se, at den arrondering, der er foretaget i det gamle land, altså nord for den gamle grænse, ikke er slået igennem i Sønderjylland. Det er åbenbart for enhver, der har forstand på landbrug, at de vanskeligheder, det fører med sig at drive et landbrug, der har sin jord fordelt 15—16 steder, er så store, at man burde ofre store penge på at klare det problem. Når man ser matrikelkortet dernedefra, står det klart, at den såkaldte frie jord ligger som en hindring for, at denne arrondering kan gennemføres, og derfor forstår jeg ikke den politik, det ærede medlem ønsker ført specielt i Sønderjylland. Jeg vil gerne understrege betydningen af, at vi får den frie jord med navnlig i Sønder-